

ИЗЛОЖБА

Случајни узорци

Лексикон, као сведена форма непрегледног знања, расположив научни увид у одређену област изучавања, поред сазнајног аспекта, на просторима бивше СФРЈ има и значење сентименталног уплива у прошлост појединаца кроз особени, сада застарео вид забаве и комуникације присутан међу тинејџерима у југословенском школском систему. Са једне стране озбиљан подухват научног сажимања, а са друге увид у ауторову, и креативност његових пријатеља, ова књига или обична свеска са фотографијама, исечцима из новина, досеткама, шалама, мудрим изрекама, цртежима и осталим креативним доприносима учесника, својеврстан је одраз времена у којем је настала и огледало људи који су је стварали.

Истраживачки и комуникацијски потенцијал ове форме користи уметница Тања Остојић када развија пројекат Лексикон Тања Остојић, чије је стварање подразумевало сарадњу са свим Тањама Остојић са којима је могла да ступи у контакт и које су биле расположене да у овом подухвату учествују. Рођене између

1950. и 2004. године на простору читаве Планете, учеснице подухвата уметнице Тања Остојић, која живи и ради у Берлину, различитог су образовног, професионалног, социјалног и националног статуса. Оне или њихови родитељи потичу из СФРЈ, а у научном смислу су савршен случајни узорак за уметничко, антрополошко и социолошко истраживање спроведено стварањем Лексикона. Логистички захтеван, овај пројекат није могао да буде реализован без подршке институција, најпре Универзитета уметности у Берлину, затим Музеја савремене уметности у Београду, Загребу, Бањалуци и Ријеци, а креативан допринос дат у форми керамичких радова и таписерије великог формата, реализован је у креативним радионицама у оквиру Симпозијума Тера у Кикинди, и пројекта Документарни вез Вахиде Рамујкић и Авива Кругланског у Гете институту у Београду.

Читава мрежа учесника гради овај интердисциплинаран пресек, допринос и критику феминистичких разматрања о позицији жене у друштву

Читава мрежа учесника гради овај интердисциплинаран пресек, допринос и критику феминистичких разматрања о позицији жене у друштву, изнет у форми писаних одговора Тања Остојић на питања о породицама, расподели кућних послова, насиљу у породици, образовању, послу које обављају, мобингу, ратним, послератним и економским миграцијама. Серија фотографија и видео-сведочанства документује сусрете и догађаје које су Тања Остојић заједно креирале, а керамичке посуде и заједничка таписерија о њиховој уметничкој и креативној размени. Круна подухвата је стварање правог Лексикона, књиге Тања Остојић у издању *Live Arts Development Agency* из Лондона и МСУ из Београда, који ће садржати читаву документацију комуникација, укључујући и њихове омиљене рецепте.

Чињеница да све учеснице у пројекту, а њих је преко тридесет, имају исто име и презиме, психолошки је окидач за сасвим непосредну и поверљиву комуникацију, „сестринску“ отвореност која омогућава квалитет истраживања, његову аутентичност и размену која је садржајнија и дубља, и по карактеру и по резултатима. Иако у истраживању учествују појединачно сасвим различите индивидуалности, исто име и презиме које имају уједно је и штит њихове приватности, анонимност постигнута мноштвом, бројношћу учесница од којих је свака могла да утиче на степен свог ангажовања. Партиципативни потенцијал пројекта омогућава стварање комуникативних мрежа међу учесницама мимо пројекта, разгрананавање и продужавање његовог истраживачког, уметничког и естетског ефекта, што брише границу између приватног и уметничког и трајно их интегрише.

СНЕЖАНА СТАМЕНКОВИЋ

Изложба: Лексикон Тања Остојић
Место: Салон Музеја савремене уметности, јун – јул

